

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
Franța, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir pețit prima dată 14 bani, a doua oară
12 bani, a treia oară 10 bani.

Iubirea de neam și patrie.

Năzuințele și frământările fiecărui om în viața aceasta, au diferite scopuri, cari toate împreună țintesc la onoare și fericire.

Însă dintre toate lucrurile și faptele la cari ne năzuim, nici un lucru și nici o faptă nu contribuie așa de mult la podoba și vrednicia unui om, ca faptele și lucrurile, din cari se dovedește, iubirea de neam și iubirea de patrie.

Fericirea omului numai atunci e fericire curată, când știe, că și-a putut face datoria față de familia sa, crescându-și fiii în iubirea de neam și în iubirea de patrie în care trăește.

Locul de fericire al fiecărui om binesimțitor, e patria lui iubită unde s'a născut împreună cu locurile din jurul căminului părintesc, unde și-a petrecut și și-a trăit traiul în copilăria sa.

Toate neamurile au mulți fii iubiți și prețuiți, cari din dragoste și iubire de neam, numai atunci se simt fericiți când pot să-și facă datoria față de neamul lor iubit.

Mulți fii ai neamului nostru, din iubire către patrie și neam ca să-și poată face adecă datoria față de patrie și neam și mai mult, pentru ca să poată trăi fericiți în patria lor iubită, au părăsit patria pe timp anumit, cu scopul că ajungând în țări străine să-și poată agonisi cele pentru traiul vieții atât pentru sine și familiile lor, cât și pentru-ca să-și poată face datoria și față de patria lor.

Aproape în fiecare din satele noastre vede cum zeci de oameni tineri și bătrâni, cu punerea capului: fără să știe dacă se vor mai reîntoarce în patria mamă, trapăda țeri streine, nu ca să fie fericiți acolo, ci ca să și câștige să poată trăi fericiți în patria lor.

Din acestea vedem că chiar cei înstrăinați tin mai mult la ne-

mul și patria lor, pentru cari nu pregetă orice jertfă.

Dovadă despre acestea e că mulțime de capi de familie luând toiagul pribegiei, și despărțindu-se de ceea ce au mai prețuit în lume: de copii, soție, părinți și rudeni, au plecat ca să-și câștige traiu ticnit pentru patria mamă.

Ori ce viață și fericire în pământ străin, nu e destul de ticnită ca în patria mamă.

Nu întâlnești acolo obiceiurile tale străbune; nu așli credințe, cu cari să te poți mângăia și împăca; ba nici nu auzi acele doine, cântecurile patrii mamă. Câmpurile, pădurile și munții nu-și au farmecul din patria unde ai trăit în copilărie.

Instrăinatul cel ce a trăit chiar și în cele mai ascunse așezături ale munților și în casa cea mai sărăcăcioasă, încunjurată cu păduri și locuri stâncoase și neroditoare, ajungând la ori ce bine în țară străină, nu-și uită de căsuța unde și-a petrecut copilăria; de bătrânele stânci încunjurate cu păduri, din cari răsuua la anumite timpuri mii de glasuri ale paserilor.

Când va gândi instrăinatul la del de acestea și altele asemenea ce îl leagă de patria sa, un dor de patria mamă îl va ajunge și îi va tulbura încâtva puțină fericire și liniște, ce o are în pământ străin; vorba lui G. Crețean:

„La străini am stat la masă,
Și cu ei m'am ospătat;
Dar gândind la min'acasă,
Lacrmi râurl am vărsat”....

Numai cel ce a trăit departe de căminul părintesc, știe mai bine cum să-și iubească patria și să-și facă mai conștiincios datoria față de patria sa iubită.

Când gândim la datorințele ce le avem și suntem datori să le împlinim față de neamul nostru, totdeauna ne gândim și la dato-

rințele ce trebe să le împlinim față de patria noastră.

Cel ce-și iubește neamul său acela își și face datoria, nu numai față de neam ci și de patria sa.

Stamati zice: „Bunului patriot și fumul țării sale i-se pare dulce și mirositor”. Iar filosoful Euripid zice: „Nu e nici un rău mai mare ca pierderea patriei”.

„Cel ce a căzut pentru patria sa, acela-și clădește monument vecinic în inimile neamului său”, zice Körner.

Când știm că binele și înflorirea patriei, e fericirea, bunăstarea și onoarea cetățeanului, datori suntem ca să ne facem cu drag datoria față de patria noastră și cinstea patriei.

Dintre toate năzuințele și lucrurile, cari au de scop binele și cinstea unui om, cele mai de căpetenie sunt acelea prin cari se dovedește iubirea de neam și iubirea de patrie.

I. Bota.

Răul censurei.

Reuniunea ziariștilor din Budapesta a ținut în 7 l. c. o adunare, în care s'a dat pe față nemulțumirea adâncă față de cenzura ziarelor. Despre decursul acestei ședințe agitate se spun următoarele:

„Cenzura — a zis președintele sindicatului, consilierul aulic Max Markus — devine tot mai nesuferită, gazetele de abia mai pot servi publicul și trebuie să spun, că în toate lucrurile însemnate dela ordinea zilei suntem condamnați a tace.

Secretarul general Purjess a spus între altele: Mișcării libere a condeiului nostru i-se pun în cale pe zi ce merge pedeci tot mai mari. În nici unul din statele ce se războiesc nu se aplică controlul în mod atât de nepriceput ca la noi.

De încheiere s'a primit o hotărâre, în care reuniunea protestează în contra răului censurei, pe care l aduce la cunoștința marelui public cetitor, cărui-gazetăria ungară nu-i mai poate aduca servicii. Comitetul reuniunii invită președintele să intervină la prim ministrul și ministrul de justiție ca cenzura să se splice mai cu pricepere și în chip mai liberal.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Pentru pace. — Luptele din Bucovina — din Volhinia. — Marea ofensivă engleză. — Trei ținte are ofensiva rusă

Pentru pace.

O manifestare generală a neutralilor pentru pace.

Din Bâle se trimite lui „Pester Lloyd“ următoarea știre din Stockholm:

Conferența neutrală, care s'a declarat pentru mijlocirea unei înțelegeri între cei-ce să războiesc, a luat măsurile a aranja o manifestare pentru pace a tuturor țărilor la 1 August n., ziua când se implinesc doi ani dela începutul războiului. Scopul va fi: „Impedeați un nou războiu de iarnă!“

Țările neutrale ale Europei și Americii vor cere dela cei Induşmâniți, să-și facă cunoscute condițiunile de pace în afară de întruniri publice și convoiuri se va ținea și un serviciu d-zeiesc în toate bisericile.

Se va stabili și o întrerupere a munițiilor în toată lumea pentru 5 minute, la ora 10 din zi când tot omul să se roage pentru înfăptuirea păcii.

Trei ținte are ofensiva rusească.

Telegraph: Scopul nemijlocit al înaintării Rușilor este să ajungă cele trei puncte, unde se încrucișează drumurile, anume Baranovici, Kovel și Stanislau. Dacă ar cuceri ori-care din aceste, ar face o spărtură în frontul dușman și li s'ar plăti perderile mari de oameni și risipa de muniții. Impotriva Baranoviciului luptă grupa generalului Evert, ar spre sud armata generalului Brus-

silov. Armata generalului Kuropatkin stă încă în așteptare

Luptele din Bucovina.

București. — Luptele dela Cărlibaba s'au sfârșit, cu înfrângerea grea a Rușilor, unde au pierdut aci peste 10.000 de morți, prizonieri și răniți. Sute de mormane cu cadavre ale Rușilor, zac pe câmpiile Cărlibabei, fără a fi însă înmormântate.

La Seletyn, Berhometa și Cernăuți, au fost aduse 120 de trăsuri mari cu răniți și peste 800 de ambulanțe sanitare. Spitalele din Bucovina, fiind prea pline, răniții vor fi transportați zilele acestea în Basarabia

În rândurile armatei ruse, domnește o adâncă neliniște.

Mestecănești n'a fost cucerit de Ruși după cum a publicat ziarul „Adevărul“. Luptele în aceeași regiune se dau pe valea Putnei, la doi kilometri de Mestecănești.

Luptele sunt foarte înverșunate. Austriacii atacă cu înverșunare trupele foarte mult material de războiu, prizonierii, morți și răniți.

Primarul român Vasilie Popriciuc din Mihoveni, a fost arestat de către Ruși, fiindcă nu le da acestora vite pentru armată. S'au făcut mijlociri pentru eliberarea lui, dar au rămas zădarnice. El este chinuit în mod zadarnic.

Cfiterii ruși sosiți din Cernăuți la Suceava au dat ordin ca soldații să în-

trerupă orice legătură cu autoritățile sau cu particularii din România pentru să nu se aple înfrângerile ce le sufer zilnic și cari — precum se spune în Bucovina vor conduce de sigur la noua evacuare a Bucovinei din partea Rușilor.

În jurul ofensivei ruse în Bucovina.

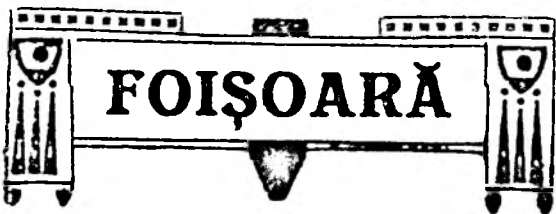
Berlin. — Colonelul Egl scrie în „Baseler Nachrichten“: Dacă ar reuși comandamentul austro-ungar să arunce atâtea forțe între Nistru și Carpați, încât să reușească a face o înaintare repede asupra Cernăuților și granțel basarabene, atunci s'ar tăia retragerea tuturor Rușilor cari stau la sud de Cernăuți și aceștia ar fi nevoiți să treacă pe teritoriul românesc.

Luptele din Volhinia continuă.

Viena. — Corespondenții de război spun că luptele din Volhinia de jos la nord-vest de Beresteszko pe dreapta Stîrului continuă. Rușii au încercat din nou să înalțeze în direcția graniței și au dat un asalt după o puternică pregătire de artilerie pe 10—12 rânduri contra tranșelor noastre, dar au fost totdeauna respinși. În special regimentul 42 infanterie, care se reorganiză la Theresienstadt s'a distins în contra atacurilor rusești.

Un Suedez asupra ofensivei lui Brussilow.

Berlin. — Scriitorul suedez Lenquist, care a stat 14 luni pe frontul austro-ungar scrie în ziarul din Stockholm „Aftonbladet“: Ofensiva generală lui Brussilow s'a deosebit mai ales prin înacționarea propriilor sai oameni. Atacul rus din acest punct de vedere a în trecut chiar zilele de luptă din Carpați. Brussilow a jertfit fără milă un regiment după altul. Ofensiva din Volhinia a costat Rușilor cam 250.000 morți. Cum ofensiva rusă slăbea zilnic, se poate afirma de pe acum că rezultatul acestei ofensive va fi ocuparea pozițiilor pe cari cei doi dușmanii le ocupau înainte de ofensiva rusă.

FOIȘOARĂ

Scrisoarea unui copil.

(După Montenus).

Tăticule, îți scriu ca să nu vadă

Scrisoarea asta mama...

Singur eu.

Nu știu de ce, când trec soldați pe stradă,

Mămica plânge, plânge tot mereu —

Când ai să vii tăticul meu?

De zina ta pușesem flori pe masă,

Flori multe, multe, ca'n toți anii, știi,

Dar tu lipslai și ce trist era 'n casă

Și mă 'ntrebam mereu când ai să vii?

Tăticule vezi să ne scrii!

Ce n'ai luat, tăticule, cu tine

Le-a strâns mămica într'un pachet, plângând,

De ce plângea și se ulța la mine,

Ce avea, — și mie nu-mi epunea, — în gând?

Tăticule să vii curând!

Se implineste azi o săptămână

De când mămica își lucra, mereu,

Ca să-ți trimită, o flaneă de lână

Azi s'a lăsat... Ți-aș face-o de-aș ști eu —

Când ai să vii, tăticul meu?

Nu știu de ce, chiar astăzi, o vecină

— Mergând spre școală cu mai mulți copii, —

Mi-a spus așa: sărmana orfelină!

Ce 'nseamnă asta? Nu uita să-mi scrii,

Tăticule, când ai să vii?...

Mămica e în negru îmbrăcată,

Cu'n voal ce-atârână până la pământ

Și'n negru este casa noastră toată...

De ce? Aștept să-mi scrii tu un cuvânt

De ce în negru toate sunt?...

Mi-a spus mămica azi, — ca niciodată, —

Că măine dlminează, de cu zori,

Mergem la cimitir... Să-mi spui tu tată,

— Mame nu vrea de-o'ntreb adeseori, —

Cui ducem noi acolo flori?

Tăticule, și-am scris ca să nu vadă

Scrisoarea asta mama... Oh, de ai ști

Cum îi privesc, când trec soldații pe stradă,

Ca să te vad!... Dar nu ești!... Să ne scrii

Tăticule, când ai să vii?

Spartacus.

Războiul.

Cu ochii 'nferbântați plini de mânia

Pe-un smeu aprins venea'n goană nebună:

În drumul lui din vesela câmpie

A măi rămas o întindere pustie...

Iar lângă vechea casă dărîmată

Stau oamenii cu fața inspăimântată

Și îngrozîți nu știu ce să-și mai spună.

Pe unde trece el pustiu și pradă

Și jale și cenușă mai rămăne

Și leșuri de viteji și cal grămădă

Ce trist sfârșit avuse mândra cavaleră.

Iar într'un colț ulțat în lanțuri zace

Și plînge-amar, în piept rănita Pace...

...Cu ea plînge și orfanii fără păne.

Dar la un semn robia s'o desfășo

Și Pacea va ieși biruitoare

Lumină în pustie iar s'o face

Când să domnească va înocpe sfânta Pace...

Și n'o mai curge 'n lume nici un sânge

Și între oameni nime n'o mai plînge...

Căci alte lumi vor străluci sub soare.

Ioan Berghis.

In jurul ofensivei anglo-franceze.

Din Rotterdam se comunică:

„Echo de Paris“ spune, că Englezii își grupează acum din nou trupele luând măsuri pentru schimbarea poziției artileriei lor. Scopul aliaților nu e câștigarea vre unui oraș ci câștigarea întregului teritoriu ocupat de dușman. În momentul trebuincios se va face apoi marea lovitură, aliații înaintând pe aripa stângă și dreaptă.

Tot din Rotterdam se comunică:

Correspondentul ziarului „Morning-post“ comunică de pe frontul vestic că contra-atacul german e în creștere pe întreaga linie.

Luptele inversunate de pe frontul anglo-francez.

Raportul statului major german.

Berlin, 11 Iulie, din cartierul general german se anunță:

Pe câmpul de luptă vestic continuă lupta grea pe ambele maluri dela Somme. Trupele noastre viteze resping necontenit coloanele de asalt în pozițiile lor și unde am fost siliți să ieșim din calea dușmanului ce ataca în valuri dese, i-am respins cu contra atacuri repede. Astfel am cucerit cu asalt păduricea Trones dela Englezii ce au pătruns acolo. Iar ferma La Maisonette și satul Barleaux dela Francezi. În direcția Herbécourt câștigăm tot mai mult loc. Pentru Ovillers curge neîntrerupt lupta corp la corp. Francezii au prins teren în satul Beau Cher.

Intre Barleux es Belloy s'au zădărnicit după o altă toate atacurile cu cele mai grele pierderi pentru dușman. Mai spre vest a împiedecat focul nostru de oprire pe Francezi să părăsească tranșeele lor.

Lupte de infanterie au fost la vest de Warneton, la ost de Armentières, în regiunile Tahure și la marginea vestică din Argennes, unde am respins năvala detașamentelor franceze.

La Hulluch, la Givenchy și în direcția Vouquvis am făcut cu bun succes explozii.

Activitatea aviatorilor a fost din amândouă părțile foarte vie. Aviatorii noștri au puscat 5 avioane dușmane.

Maiorul Morath asupra ofensivei anglo-franceze.

Berlin. Maiorul Morath scrie în „Berliner Tageblatt“: Învățămintele pe care le-am luat până acum asupra străpungerii totale sau în parte a unui front, ne-a dat convingerea că însemnătatea unei astfel de întreprinderi stă în izbânda primei lovituri. Momentul cel mai critic al unei străpungeri în stil mare este între începutul atacului de infanterie și contraatacul pe care cel atacat îl dă totdeauna cu forțe mari. Dacă privim din acest punct de vedere, desfășurarea ofensivei anglo-franceze în primele sale patru zile, putem spune sigur că rezultatul acestei ofensive este foarte mic. Terenul pe care dușmanii l-au câștigat în locurile în care au putut pătrunde este mic și afară de aceasta, au avut de

suportat pierderi foarte grele, care nu plătesc cât câștigul avut.

Bilanțul ofensivei anglo-franceze după 4 zile de luptă.

Berlin. — Socota ofensivei anglo-franceze după a patra zi de luptă poate fi spusă astfel: de partea Anglo-Francezilor pierderi uriașe în oameni, atacuri oprite și frânte și în câteva locuri un câștig de teren de la 1—3 km. Din partea germană forțele noastre mai tari ca oricând, pozițiile noastre nezdruincinate și convingerea puternică din sufletul fiecărui soldat că Anglo-Francezii nu vor trece.

Cât despre pierderile dușmanilor noștri, știm dintr-o informație oficială din Londra că mai ales trupele engleze au avut mult de suferit. Mil și mil de răniți au fost transportați la Londra, spitalele din spatele frontului fiind prea pline.

Correspondentul de războiu al unui ziar german spune că o divizie germană a numărat lângă apa Ancre în linia ei numai peste 2500 morți englezi. Se înțelege că ofensiva engleză după asemenea jertfe este condamnată la prăbușire.

Ofensiva franco-engleză a fost zădărnicită.

Nauen. — Presa franceză invită guvernul de a spune pe viitor poporului, adevărul pe față. Correspondenții de războiu de pe frontul occidental constată că a patra zi a ofensivei dușmane nu a adus încă izbânda care să răspundă jertfelor de oameni ce a făcut.

După prima năvălire în pozițiile înaintate ofensiva nu a înaintat niciieri. Din contra, dușmanul a pierdut câteva poziții și numeroși englezi au fost făcuți prizonieri. Pierderile trupelor anglo-franceze sunt pretutindeni grele, pe locuri uriașe.

Amănunte asupra atacului dela Gommecourt.

Nauen. — Correspondentul din cartierul general francez descrie atacul asupra liniei din Gommecourt, după care Germanii au răspuns cu focuri de artilerie și de oprire. Locul dintre tranșeele ambelor părți era de 200 yards, când infanteria engleză a încercat asaltul Germanii au săvârșit fapte de deosebit eroism. Au încălcat zona amenințată de granatele engleze, punând mitraliere în poziție, îndreptând focuri ucigătoare asupra Englezilor. Ordinul de atac al diviziei franceze de infanterie 129 poruci în noaptea spre 25 lună rezucarirea Truumentului și pozițiilor lor originare franceze.

Ententa nu se pregătește pentru o campanie de iarnă.

Din Geneva se anunță următoarele:

Comunicatele din Paris și din Milano ale ziarelor elvețiene publică un fapt vrednic de însemnat că nici în Italia și nici în Franța nu se fac pregătiri pentru o nouă campanie de iarnă.

România nu va mai exporta.

Ziarul „Steagul“ anunță, că în cercurile liberale s'ar afirma că guvernul ar avea de gând să oprească exportul cerealelor din noua recoltă, iar ca motiv s'ar aduce prevederea de care au dat dovezi cărmuitorii Statului în grelele împrejurări prin care trecem!

„Steagul“ adaugă că acum când prima recoltă a fost strânsă și se arată mai mult decât prisositoare, ar fi să se dea una din cele mai grele lovituri agriculturii, dacă guvernul ar opri într-adevăr exportul cerealelor.

De altă parte se anunță, că comisia de export a ținut alaltăieri sub președintele ministrului Constantinescu o ședință în care s'a desbătut chestiunea: de câte bucate are lipsă România și câte se pot exporta? Nu s'a luat însă nici o hotărâre, deoarece încă lipsesc datele de lipsă. În schimb însă s'a decis, ca toți proprietarii să anunțe cantitatea recoltei obținute.

Inversunarea luptelor din Apus crește

Copenhaga. — Se anunță că corespondenții englezi de războiu comunică toți că luptele nu au ajuns la culme pe frontul vestic. Germanii primesc neîntrerupt întariri.

Părerii rusești despre ofensiva rusă.

Ziarul „Ruskia Wiedomosti“ scrie despre ofensiva rusă:

Poporul e în deoște convins că Austriacii fug în desordine, fără plan și fără luptă; că lasă în urma lor munițiuni, tunuri, automobile și nu caută să se scape de cât pe dânsii. Aceasta nu e însă adevărat. Austriacii și Ungurii se apără foarte vitejește și numai cu mari eforturi și jertfe au reușit regimentele rusești să le învingă în parte împotriva. Austriacii se apără curajos și dau mereu, ori când se poate, noi lupte. Acesta au avut de multe ori un caracter sălbatic și au fost câte odată învingătoare pentru inamic.

La Chrominkow au făcut Austriacii nu mai puțin de unsprezece contra atacuri.

Austriacii, cari stăpâneau pozițiile întărite s'au apărat cu armele până în ultima clipă. Prizonierii n'au putut fi luați decât acei soldați cari au fost înconjurați și pentru care nu mai era altă scăpare.

Despre conducerea și strategia retragerii inamicului trebuie să spunem: avem de a face cu un dușman viteaz și serios.

Dacă generalii Brusilow și Kaledin au reușit întrebuintând puteri uriașe să străpungă frontul austro-ungar și să-i silească pe austriaci la retragere, e uimitor totuși cum au putut în retragerea lor să scape atât cât au scăpat.

Nimic n'au lăsat în urmă de cât material de căi ferate și munițiuni. Conținutul atelierelor de războiu, aeroplanele totul s'au luat cu dânsii. Numai uneori au fost forțați să părăsească granate și munițiuni. În general retragerea austriacă a fost legată de mari jertfe, dar s'a făcut în liniște.

Spre a respinge atacurile noastre, Austriacii se grupează acum foarte repede și îndemânat. Se așteaptă ajutorul Germanilor, cari fără îndoială vor veni în ajutorul aliaților lor. Ei nu îl vor lăsa fără sprijin; de aceea trebuie

să ne pregătim pentru o mare luptă, mai cu seamă că inamicul nu are numai intențiunea de a respinge ofensiva noastră, ci râvnește să cucerească tot ce a pierdut până acum.

După ziarul „Rieci“ sunt mulți în Rusia, cari așteaptă dela ofensiva de acum căderea Lembergului. Pe frontul Wladimir Wolynsk până la Sokul, Rușii fac sforțări mai multe. Situația acestora este nefavorabilă acolo, pentru că frontul se prezintă sub forma unui arc primejdios. Ori cum, au loc acolo lupte grave.

Această porțiune a frontului e foarte însemnată și pentru aliați și pentru Ruși.

Ce trebuie să știe fiecare om cu privire la „Ajutorul de stat?“

(Urmare).

Ce capătă ofițerul invalid?

Provederea ofițerilor invalidi se întâmplă după aceleași reguli conform cărora sunt provăzuți soldații invalidi, și anume, ei primesc:

1. Pensiuie statonică sau pe un timp;
2. Adaus de rănire, și în afară:

3. Adăpost în casa invalidilor, ori, dacă nu ar voi să locuiască în casa invalidilor li-se permite să-și aleagă după bunul plac locul, unde vor să petreacă dându-li-se în bani gata suma cât ar costa întreținerea lor în casa de invalidi.

Cari ofițeri sunt îndreptățiți la pensiuinea de invalid?

Aceia, cari nefiind în serviciu activ (de rând) au devenit neapți de luptă în urma boalei ori rănilor grele primite în decursul împlinirii datoriilor militare.

Ofițerul care a fost declarat apți de a munci în viața civilă sunt îndreptățiți la pensiuinea de invalid?

Nu; ci numai la primirea adausului de rănire.

Cine decide asupra neputinței de luptă, precum și dacă un ofițer rănit sau bolnav e în stare să-și câștige pâinea ori nu?

Comisiile militare de supraarbitrare.

Cât de mare e pensiuinea de invalid a ofițerilor?

A treia parte din leasa lunară, pe care o primește un ofițer activ de același rang, dar nu poate fi nici decât mai mică de 50 cor. lunar. Așadară cădeții, stegarii și sublocotenenții, precum și cei de un rang cu ei primesc o pensiuie de invalidi de 50 cor. lunar. Locotenentul primește lunar 61 cor., iar căpitanul și cei de un rang cu dânsul primesc o pensiuie de invalidi de 83 cor. 33 fil. lunar.

Când se plătesc ratele lunare de pensiuie a ofițerilor invalidi?

La întâia a fiecărei luni, anticipative (înainte), plățirea începe cu ziua, în care împărțirea pensiuiei a fost publicată în organul oficial „Rendelei Kőzlöny“.

În ce cazuri se oprește plățirea pensiuiei ofițerului invalid?

1. Murind cel îndreptățit la pensiuie;
2. Dacă un ofițer a fost angajat din nou în serviciul armatei comune ori a invalidilor.
3. Ocupând cel îndreptățit la pensiuie vre-un post cu leasă corespunzătoare pensiuiei.
4. În caz de ieșire din țară, ori de încetățenie într'un stat străin.

5. Primind respectivul ofițer desp'gubire.

6. Când cel îndreptățit la pensiuie ar săvârși vre-o crimă pentru pedepsirea căreia legea prevede luarea pensiuiei.

Cât de mare e suma de despăgubire pentru todeauna a ofițerului invalid?

Pensiuinea de pe doi ani.

Cât de mare e adausul de rănire al ofițerilor?

Ofițerii răniți deveniți neapți de luptă în decursul împlinirii datoriei de militar, precum și preoții și oficianții militari primesc lunar — afară de pensiuinea reglementară — 33 cor. 35 fil. drept adaus de rănire. Cei, cărora în urma rănirii lor grele a trebuit să li se taie vre-o mână sau vre-un picior primesc un adaus de rănire lunar de 66 cor. 67 fil., iar cei cărora li s'au tăiat două membre de-ale corpului, ori și-au pierdut vederea primesc lunar 150 cor. drept adaus de rănire.

Când se face plata adausului de rănire?

Deodată cu cea a pensiuiei de invalid.

Când se oprește plățirea adausului de rănire?

1. Cu moartea celui îndreptățit la acest adaus.

2. În caz de emigrare, ori încetățenie într'un stat străin.

Adausul de rănire al ofițerilor poate fi cuprins?

Nu.

Cari dintre ofițerii invalidi sunt îndreptățiți la primirea în casa de adăpost a invalidilor?

Cel cu rangul de căpitan, ori mai jos ca acesta precum și oficianții militari de același rang.

Ce mai primesc ofițerii așezați în ast-lul invalidilor afară de locuință, îmbrăcăminte și provolune?

Mai primesc un onorar lunar, care li se compo în loc de pensiuie. Acest onorar face 90% din salariul lunar, pe care l'au avut în timpul din urmă ca ofițeri în serviciul activ. Ofițerul primit în ast-l, dar cari nu doresc să locuiască acolo, primesc bani de evartir și anume căpitanii 240 cor. anual, iar locotenenții și sublocotenenții 160 cor. anual.

Cari sunt legile și ordinațiunile cari conțin măsuri referitoare la provederea invalidilor?

Aceste sunt: articolii de lege LI din 1875, XX din 1886, XXI din 1891, IV din 1896 și XV din 1915, apoi ordinațiunea ministrului de finanțe Nr. 70.000 din 1915 dată pe baza art. de lege din urmă. Această ordinațiune prevede ajutorare pe un timp oarecare a invalidilor.

Aceste dispoziții și norme asigură ele oare traiul invalidilor în urma războiului de tratu de azi?

Nu. Pentru că pensiuinea prevăzută de legile vechi e foarte mică în raport cu referințele de traiu de azi. De aceea guvernul a declarat, că va regula cât mai în grabă această chestiuie.

(Va urma).

vocat schimbări esențiale. Poate nici un ram al ocupațiunii populațiunii patriei noastre nu a suferit și suferă și azi așa de mult din cauza războiului; ca economia. Brațele cele mai multe pentru armată au fost smulse din șirul economilor, iar vitele de tot neamul tot dela jug au fost luate și folosite la lucrări mai arzătoare ale armatei.

În felul acesta s'a produs un gol frânt simțit în lucrarea și conducerea economiei; ala cărui urmări stricăcioase ar aduce pagube atât celor interesați direct cât și populațiunii întregi. Nu e deci o chestiuie de puțină importanță în lăturarea diferitelor neajunsuri și căutarea mijloacelor, cu ajutorul cărora să se poată asigura mersul normal ba chiar și o nouă dezvoltare în viitor a acestui ram.

Impușnarea vitelor în o măsură neprevăzută de mintea omenească a avut ca rezultat, lucrarea mai slabă a pământului și în măsură mai redusă precum și reducerea gunolului animal. Pe lângă aceasta pământul a fost năpădit de buruieni, cari slăbesc și împușnează producerea.

Ingrășarea pământului cu ingrășăminte minerale e impledecată din alte cauze. Față de aceste neajunsuri economia are de a îndeplini o problemă de o importanță cardinală; alimentarea populațiunii și în parte a animalelor, nu numai în patria noastră, dar chiar și pentru aliați patriei noastre. Spre scopul acesta să cer cantități mari de cereale, păstăioase și plante pentru nutirea vitelor.

Iată în conturi generale situația economiei de astăzi provocată de schimbările aduse de războiu.

Ingrășarea pământului cu scopul de a măi puterea de producție, — după cum am accețuat mai sus, — e în mare măsură stânjerită prin reducerea vitelor. Deja și înainte de războiu era lipsă de gunoi în economiile noastre, dar acum e și mai simțită lipsa aceasta. Ea să va putea mlecora prin o îngrijire mai bună a gunoierilor puțin ca-l vor produce vitele disponibile, precum și a aceluia, care să adună de prin casă și din curte.

Îndeosebi la orașe trebuie dată deosebită atențiune acestuia, carele pregătit înțelept poate aduce mult folos economiei.

Îngrijirea bună a gunoierului de grajd astăzi întâmpină unele piedeci de natură igienică. Pe lângă multe neajunsuri, războiul e și un prilej foarte bun pentru răspândirea diferitelor boale lipicioase. Organele dela administrație trebuie să fie deci cu grige la împrejurările, cari primejduiesc sănătatea populațiunii, și să dispună ca să se depărteze din comune tot felul de gunoieri, cari sunt cel mai bun strat pentru diferitele mlecime ale boalelor lipicioase. Va trebui deci cărat gunoiul încă proaspăt pe câmp și așezat — intrucât să poate — la capătul locului, pe carele vom a-l împrăști. Aici se va așeza, în forma obicinuită și după fieștecare cărătură să pune deasupra o pătură de pământ din jurul grămeții în grosime de vre-o 8—10 cm. Cărtura următoare să pune peste pământul așezat până să ridică toată grămada la 150 cm, înălțime pe urmă, iar punem deasupra pământ ca să-l coperim de arșița soarelui. Pământul așezat prin păturile de gunoi absoarbe gazele prețioase, ce să ridică din gunoiul care să putrezească, precum și mustul ce să scurge din gunoi, așa că prin el înmulțim ingrășămintele pământului și le ferim de pierdere. Un astfel de gunoi e mai de preț și mai cu putere, decât altul pe carele îl bate soarele și vântul, cari uscă numai și depărtează din el materiile prețioase.

Nu mai puțină atențiune și îngrijire trebuie să li să dea fânățelor. Ele sunt temelul unei creșteri înțelepte a vitelor. În zilele de astăzi precum și în viitor vor trebui căutate căl

ECONOMIE

Războiul și economia.

Crâncena încăierare a popoarelor, care aproape de 2 ani bântue și cere jertfe tot mai mari a schimbat cursul normal al lucrurilor pe toate terenele. Aproape pretutindenea s'a simțit o împiedecare a dezvoltării lucrurilor, care pe unele terene s'a ivit mai târziu, în anumite direcțiuni însă nu mult după izbucnirea războiului a pro-

și mijloace, prin care să paralizăm nesfârșitele lucrări din împușcarea vitelor. Spre acest scop să lucrăm pentru înlesnirea creșterii vitelor prin îngrijirea fânșelor și a pășunilor, care sunt cele mai petrivite mijloace pentru a crește vite sănătoase, ocașe și bine dezvoltate. Să la grăpăm toamna sau primăvara cu grapa de fânșă prin ce înlesnim creșterea ierburilor bune și stărpim pe cele rele, iar prin folosirea gunoaiului numit »compost« le facem mai roditoare. Ori cât ar costa îngrijirea lor, câștigul, cel avem la vite întrece cheltuielile.

Alimentarea populației reclamă o cultură mai mare a cerealelor și a păstăloșelor, acestea încă provoacă schimbări în felul și modul de întocmire al sămănăturilor în economie. Anumite plante se vor sămăna în măsură mai mare, iar altele se vor reduce. Îndeosebi cucuruzul și cartofii să se cultive, căci au mai mare importanță nu numai la alimentare, dar și ca nutrețuri pentru vite. Deasemenea se pot cultiva în locul sfeclilor zahăr, sfecla de nutreț, cari sunt foarte bune pentru vite.

Ținând seamă de lucrurile spuse mai sus și căutând prin lămurire sărăcioasă a susținea, ba chiar a mări puterea de producere a pământului am făcut cea mai frumoasă faptă patriotică, căci am dat mână de ajutor la biruința armatei noastre glorioase și am biruit pe dușmanul, în brațele cărui ne-ar fi aruncat răuvoltorii noștri: fosameștea.

I. O.

Colecta noastră pentru orfelinatul din Sibiu.

Colecta D soarei Lia Popica din Sibiu.

D soara Lucreția Tatu și Marișoara Cândea câte 10 cor. Elena Barb câte 2 cor. Paraschiva Oanciu, Ana Hămbășianu, Paraschiva Luțoiu, Ana Bunis, Eva Bunis, Eva Lal câte 1 cor. Maria Barbu, Maria Văsăiu, Ana Văsăiu, Maria Văsăiu, Elena Hămbășianu, Ana Vestmean, Elena Barbu, câte 50 fil. Maria Roman, Elena Rotăreacu, Ana Galla câte 40 fil. Maria Năgoe, Maria Cimpoca câte 30 fil. Elena Lotrianu, Ma-

ria Băncoiu, Maria Stanovic, Elisabeta Draghici, Elena Badic, Maria Lotrianu câte 20 fil. Paraschiva Hania, Elisabeta Bunis, Maria Sandru câte 10 fil. Elena Băncoiu 6 fil. Maria Mușat, Maria Levezan câte 4 fil. Lia Păpăș 10 cor. Laolaltă 45 cor.

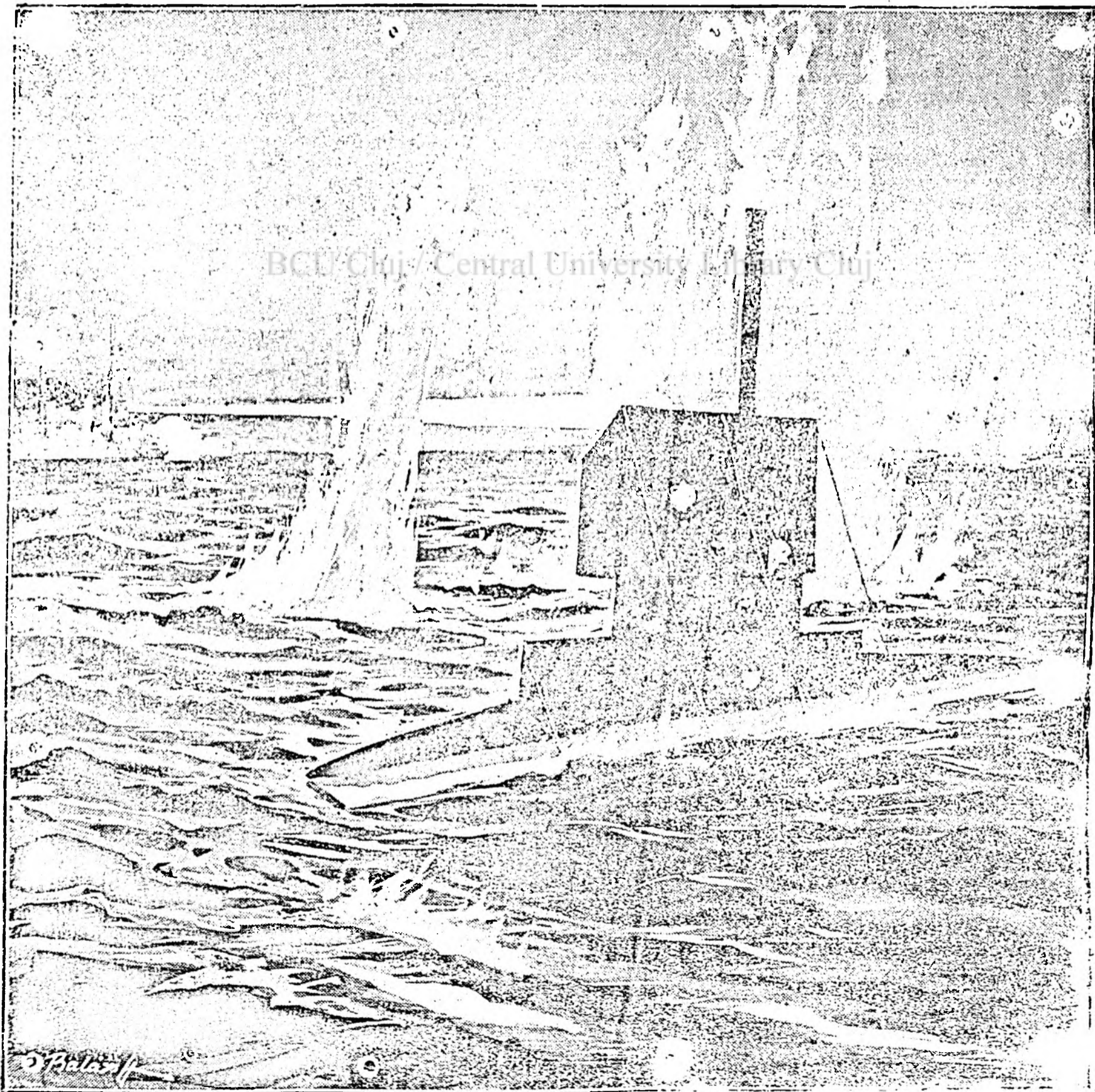
Colecta D-lui corporal Aron Todea din Viena, comp I, reg. 64.

Au contribuit: Corporal Aron Todea, Balșa 10 cor. Sergent Virgil Stois din Gusu 5 cor. Sergenții Ioan Trif, Almașu mare, Ioan Borza, Stanița, fruntașii Florian Bota, Curpeni, Giurgiu Pasc, Bulzești, inf. Aron Todea, Balșa, Nicolae Iancu, Stanița, Ioan Părău, Ardeu, George Flores, Voeș, George Hordea, Carjeș, Simion Hărăguș, Almașul mare, Danil Lupșea, Sasșeș, Nicolae Costea, Sibigani, Ion Păleșu, Bol de jos, Petru Iancu, Cib câte 1 cor. Petru Avram, Sântandres, Iosif Nagy câte 50 fil. Cu totul 30 cor.

Colecta D-lui Pavel Boari, corporal (Bistrița) Div. Băckerei Nr. 70.

Pavel Boari, Bistrița 10 cor. Iosif Petrașcu, Sasșeș 5 cor. Ioan Radu, Agoșteni, Fillmor

Tintă pentru tunurile de pe vapoare.

Știe toată lumea, că e cu mult mai greu să puști cu tunul de pe vapor, decât de pe pământul uscat. Vaporul e tot în mișcare și se mai și clatină, așa încât artileria trebuie

să fie meșteră pentru a putea nimeri. Chipul de față ne arată o țintă, cu care se deprind tunarii de pe vapoare, în largul mării, ca să învețe a pușca bine.

Negrea Lupești, Ioan Cadiș Stolna, Vasile Humăneșu, Roșia, Iosif Crișan, Joaj câte 4 cor. Ioan Cărlan, Ticașu român, Gerge Murășanu, Boroșfalău, Vasile Boarna câte 3 cor. Anchișim Buta, Ilva mică, Ioan Morari, Șomotelnic, Vasile Békés, Bistrița, Alexandru Păcurari Gbi-lăul român, Ștefan Chiș, Teiuș, Vasile Bota, Răhău, George Dronca Slatina, Toma Popp, Mezövelked, Nicolae Radu, Frăua, Gavril Tomșa, Mezöörmenyes, Alexa Marginean, Deverleu-mare, Victor Maier, Așel, Pavel Coșian, Bistrița, Petru Hodor, Bicaz, George Pop, Vâlcele-bune, Florea Chiș, Seneștohat, Vasile Zacheu, Crihalom, Ioan Sirb, Teiuș, Ioan Rohan, Bistrița, Ilie Zugrav, Baniabir, George Varga, Zarand, Gavril Pop, Bothaza, Pavel Herman, Rogoz, Ioan Chiș, Azuș, Ioan Boanca, Gârbova de sus, Moise Bratu, Armeni, Constan Patruța câte 2 cor. Ilie Mag-dici, Lupel 1 cor. Cu totul 102 cor.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 13 Iulie n.

Cătră abonați.

Prin aceasta aducem la cunoștință, că acesta e cel din urmă număr, care se mai trimite acelor, al căror abonament se isprăvește cu 30 Iulie. v. Rugăm deci, pe cei care mai sunt în res-tanță, pentru trimiterea abonamentului cât mai curând, ca astfel se putem re-gula cărțile și să nu fim siliți a le opri foata în săptămâne viitoare. — Totodată mai amintim, că deodată cu tri-miterarea banilor pentru foata de Jol-Du-minecă se pot adauge bani și pentru foata de Marția și Sâmbăta. Prețul abo-namentului este:

Foaia de Duminică:

Pe un an . . . . . K. 5.40
Pe o jumătate de an 2.70

Foaia de Marția și Sâmbăta:

Pe un an . . . . . K. 8.—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 4.—
Pe un pătrar de an . . . . . „ 2.—

Rugăm pe toți abonații noștri vechi să lăsească foata în cercul cunoștințelor. Cine dorește să cunoască »Foata Poporului«, să ne scrie pe o simplă carte postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gra-tis din foata de Duminică, Marți sau Sâmbăta, după cum va dori.

Cât a colectat »Românul« pentru or-felinatul din Sibiu? Din parte Consistoriului din Sibiu se aduce la cunoștința publică:

Directorul ziarului »Românul« a binevoit a întreprinde o colecție pentru orfelinatul nostru, iar suma colectată de 41.474 cor. 9 fil. a de-pus-o în liblul »Victoria« Nr. 28329, care s'a tranepus la casa arhidiecezană. Afând socoșile exacte și concrete, am constatat, că s'a făcut publicare numai pentru suma 22055 cor. 37 fil. până la sistarea ziarului »Românul«, iar restul de 19418 cor. 72 fil. rămâne să se publice în »Cartea de aur« și în »Telegraful Român« după cum va permite spațiul.

Di Dr. Iuliu Manișu întreg și sănătos. Unele gazete din România au scris, că iubitul nostru fruntaș politic Dr. Iuliu Manișu ar fi fost rănit ori chiar ar fi căzut pe câmpul de luptă. Noi am desmintit această știre încă în numărul

nostru de alaltăieri. Astăzi putem să spunem cu toată siguranța, că Dl. Manișu e întreg și sănă-tos pe câmpul de luptă. El a primit dela dâr-sul știrea aceasta dl sublocotenent de artilerie Dr. Mateiu Pop. Ne bucurăm din inimă la aceasta și înem totodată să deam înțim și știrea publi-cată de unele gazete, că dl Manișu nici nu ar fi fost pe câmpul de luptă, el s'ar afla încă la Viena. De fapt dl Manișu e de mult pe frontul Italian, unde servește la artilerie și de unde îi dorim din tot sufletul să ni-l aducă Dumnezeu în-treg și sănătos, spre a îndruma poporul nostru, când se va pune pace.

Asentarea de nou a celor de 39—50 ani. Ministrul de honvezi a avizat municipiile, că asentarea de nou a glogașilor născuți în anul 1877—1886, gășiți până acum neapși pentru serviciul cu arma, are să se țină în zilele de 29 August până la 21 Septembrie, va să zică după terminarea lucrului principal al câmpului.

O centrală pentru ceapă și usturoi. Din Viena se anunță că guvernatorul Austriei de jos a adresat o rugare ministrului de agri-cultură ungar, ca pentru noua recoltă de ceapă și usturoi să creieze o secție pentru a pune pe-decă de la început geșestulul cu aceste legume. E probabil că autoritățile ungare vor cere o centrală pentru vânzarea cepei și usturoiului.

Exportul român a crescut încincit. Conform datelor oficiale, România a exportat în luna Aprilie a acestui an 25.200 vagoane cereale, pe când în anul trecut în același lună a exportat numai 5000 vagoane. Exportul de cereale al României, din 1 Ianuarie și până la 30 Aprilie 1916 a fost de 95.700 vagoane ce-reale, pe când în același timp din anul trecut el a fost numai de 21.000 vagoane.

Prin o granată scăpat de — moarte. Aprcape de necrezut, dar s'a întâmplat. Un sol-dat german (Fernbacher din Landshut) în luptele dela Vaux ajunsesse într'o mocirlă în care cu toate eforturile sale de-a scăpa, se scufun-da tot mai adânc încât își vedea sfârșitul cu ochii. În momentul când era să-l părăsească ul-timele puteri, o granată inamică lovi în nomol aruncând cu o putere uriașă în aer întreaga baltă — împreună cu cărmana ei jertfă. Da sine înțeles că bietul soldat german își perduese con-știința, dar fu găsit mai târziu de ai săi și transportat într'un lazaret. În afară de loviturii soldatul n'a euforit altă rănire mai grea.

Căldurile din București. Alaltăieri a fost în București o căldură, cum nu s'a mai pome-nit de 40 ani. În umbră au fost la 1/12 oare 355 grade, la ora 1 d. s. 38%, iar la orele 5 după amiază 40.7%. Căldura a continuat și noaptea. Pe la miezul nopții s'au iecat în șinu-turile Botoșani, Iași, Roman și Târgoviște fur-turi, cari au descoperit case, au scos pomii cu rădăcini cu tot din pământ și au nimicit firele telegrafice și telefonice.

Foc în Făgăraș. Joi înainte de amezzi pe la orele 10 a izbucnit un foc în vechea ce-tate a voievoilor din Făgăraș. Dela începutul războiului, s'au adunat paie pentru culcușul sol-daților eroi, ca să li se dedeie oasele și cu pa-iele pline de totfelul de vietăți, cari apoi s'au păstrat în nișe camere. Din acestea s'au dat și fașonilor adunați în cetate ca să-și facă pa-tuni mol, căci vezi ei și șea au fost dedați să se culce pe pământul gol. — Din ce cauză nu eă știe paiele au luat foc, de sigur că a arun-cat cineva o țigară aprinsă din care apoi s'au aprins paiele. Antreprenorul dela Hotel Berlin (Paris) observând focul, imediat a încunoști-nțat pe comandantul pompierilor, care fără a da alarmă momentan a telefonat la casarma hon-veilor de unde venind în grabă soldați raniteți,

au stins cu înțeleasă focul, împedecând astfel ar-derea vechei cetăți.

Cât va mai ține războiul? Din Parla-se anunță într'o serie articole de scris de genera-lul Bomelli sub titlul »Ținde-va războiul peste anul 1916?« se zice:

Declar, că chiar și cei mai descurajați fran-cezi sunt de convingerea, că războiul se va afârși la toamnă sau cel mai târziu la sfârșitul anului.

Pentru Sârbi. Dl Wopicka, ministrul Sta-telor Unite în București a mijlocit să primească de la Casa centrală a băncilor populare, 80-vagoane porumb pentru a împărți gratuit po-pulației din Serbia, unde domnește o lipsă de hrană înepăimântătoare. S'au și dat ordine să se încarce de îndată un șlep de 20 vagoane. Dl Wopicka a mijlocit să mai cumpere anume bucate ce se pot găsi și exporta, tot pentru a-cești nenorociți locuitori sârbi.

Cum se mângăie Englezii. Lui »Secoloc« se scrie din Londra: Lumea engleză, așa pare că este mulțumită cu rezultatele de până acum ale ofensivei din Franța. Ziarele guvernului în-deamnă însă publicul la răbdare, scriind că o-fensiva este plănuită pe timp îndelungat și in-tre asemenea împrejurări lupta va fi grea. Ar-mata engleză susține acum lupta hotărâtoare pentru război, iar rezultatul se va arăta abia după timp îndelungat. Germanii își duc în luptă ultimele rezerve, pe când Englezii au încă de armată proaspătă. Părerile aceste se răspândeesc deschis în cercurile oficiale, cari au încredere neclintită în desfășurarea lucrurilor stabilind cel mult, că se vor cere jertfe înfiorătoare, pe care încă nașunea trebuie să le aducă fără întâziere.

Starea viilor. Conform rapoartelor Ins-pectorilor dela țară, viile vor da în anul curent. În general, o recoltă mijlocie. Este generală plân-gerea, în țara întreagă, în contra peronosperiei, care a făcut pagube mari mai ales în viile dela șea. Ici-colea s'a ivit și molia strugurilor, care a împiedecat mult dezvoltarea vițelor. Nu se lipsit în unele șinuturi nici pagubele cauzate de grindină. În deosebi sunt mari pagubele cauzate de peronospora, molii și grindină în cercul Szekesvárd. Cu toate acestea în unele șinuturi însemnate din punct de vedere al pro-ducțiunii viilor, recolta făgăduiește a fi bună, anume în cercul Tapolca și Eger, asemenea se așteaptă o recoltă mulțumitoare în cercurile Tar-czal și Sătmar. Din contră recolta va fi slabă în cercurile Pécs, Sopron, Balassa-Gyarmat, Me-kolecz, Beregezácz și Sănmărtin. Prețurile, ce se plătesc acum pentru vinul din recolta anului 1915, se schimbă între 114—180 cor. pentru hectoltru.

Ce simțește rănitul în luptă. Un do-cument la starea rănișilor formează scrișoarea unui ofițer rue, publicată în Gazette de Lau-sanne. Eată ce spune rănitul:

Deodată mi se păru, că un ciocan m'a iz-bit în spate. Lovitura m'a aruncat la pământ, însă nu simțiam nici un fel de durere. Mă în-trebam mirat: ce s'a întâmplat? Imi părea, că port pe umeri o sarcină grea, și gândiam că ex-ploziunea unei granate din apropiere m'a acoper-rit cu pământ și nisip. Încercai să mă ridic. Nu puteam. Mă cuprinsese o ușoară greață, și răni-șei culcat. Greața mi se mărea, umerii mă ardeaz. Nu m'am mișcat din loc. Șuerul de granate și șrapnele creștea . . . Mi-era frică: o împușcătură ar putea să mă nimerească. Mi-am ridicat capul: granatele creșeau la depărtare mărișoară. Câțiva soldați zăceau întinși la pământ. Nu se mișca nici unul. Din întâmplare mi-a căzut privirea la mâinile mele: erau pline de sânge, ca și peptul și unul dintre umeri. »Sunt rănit«, am gândit fără să flu surprins, »nu pot merge mai departe«

După gândirea aceasta m'am liniștit deplin. Am stat așa zece minute, fără simțiri. După aceea, când durerea începu să devie tot mai mare și tot mai arzătoare, am început să mă târăsc cu greu înainte, până când soldații m'au găsit . . .

Îi place la Salonc. În cercurile diplomatice ale Londrei este talnă publică că Anglia are de gând să păstreze Saloncul pentru toate timpurile. Se vestește, că teritoriul dela Sslonic va fi dăruit Sârbiei, dar sub protectorat englezesc. În schimb Sârbia se obligă a da ajutoare nouă pentru continuarea războiului.

S'a stins viața nomadă a Țiganilor! Ministrul nostru de interne a regulat chestia țigănească dela noi, pe calea ordinațiunei dată acum de curând, prin care dispune, cașiganii călători, sau prbegitorii, să fie oprii în loc acolo unde se află, să li se facă conscrierea și așezarea în comună, să li se iee cai și trăsurile, iar cei din te anii 18—50 să fie trimiși la asentare, ceia lalți la lucru. Fără permisiune nu se poate îndepărta nici un țigan din localitatea unde a fost conscrie și așezat.

Ce greutate poartă insectele? Naturalistul Platean a descoperit mai multe întocmiri ingenioase, și căruioare în miniatură, cu ajutorul cărora se poate staveri puterea, chiar uimitor a insectelor de a duce povară, făcându-se încercări, s'a dovedit că insectele cele mai mici

în proporție, sunt cele mai tari. Delicat este cu deosebire kamul în miniatură pentru cărăbușul de Maiu. Cu ajutorul kamului se prinde cărăbușul de un fir la capătul căruia se află o mică ceașcă cu ponduri mici de gumi. Platean a constat în chipul acesta, că un cărăbuș este în stare să tragă în proporție, o greutate de 21 de ori mai mare, ca un cal, iar o albină de 30 de ori mai mare. Calul trage 6/7 din greutatea sa, cărăbușul de 14 ori atâta, cât face el, iar albina de 20 de ori. Cu alte cuvinte: albina trage după sine 20 albina și, relativ, desvoaltă o putere, ca o locomotivă.

Un contrabandit împușcat. O patrulă de gendarmi în noaptea din 19 spre 20 a lunii c. a observat pe câmpul Branului doi oameni călărind pe cai, cari țineau drumul spre granița română, cari au fost provocați să ste pe loc, însă călăreții în loc de răspuns au împușcat asupra gendarmilor cari încă au răspuns cu pușcături, glonțul gendarmului a nimerit pe un contrabandit și la al doilea l-au nimerit numai calul priatr'un picior. Pe banditul rănit l'au prins și transportat la spitalul din Brașov, unde i au luat interogatoriul, și după aceea nu peste mult timp au murit în urma ranelor primite, mortul a fost în persoana lui Nicolae Reit locuitor din Bran, care a spus cu numele și pe tovarășul său, Gendarmii îl urmăresc.

Trăsnet cu sfârșit tragic. Joi între orele 12 — 1, la amiază s'a deslănțit de odată apus, o furtună mestecată cu ploaie și fulgere, furtuna puternică împreună cu trăsnetul au culcat arborii la pământ, dintre care un trăsnet nemilos a lovit în casele lui George Totolu din Galați, cari înșute de furtună, erau toții la lucru câmpului, abia au sosit acasă punându-se la odihnă, pe un pat, soția lui a închis o fereastră punându-se din nou pe pat lângă copil, în momentul acela a lovit trăsnetul în colțul casei, eșind în casă, a lovit pe nefericita nevastă Maria, care la moment a fost moartă, hainele de pe ea au luat foc, precum și paele din pat, nefericirea era în așteptarea nașterii. Fetitelor și bărbatului ei, cari stătea lângă ea uu li s'au întâmplat nici un accident, Ozul întâmpnat a fost înștiințat primăriei după care eșind o comisiune la fața locului s'a constatat moartea întâmpnată. În urma ei a lăsat 2 fete și nemângăiatul soț. Sâmbătă la 2 ore a fost înmormântată și au luat parte mai toți locuitorii comunei de o au petrecut spre vecinica odihnă — Fie-i țărâna ușoară!

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul „Tipografia Poporului”

Publicațiune

pentru vânzare de lemne

Comuna Orlát (com. Szeben) vinde în licitațiune publică împreună cu oferte închise din pădurea proprie numită „Pădina Pușcașului” pe baza hotărârii șefei economice a comisiunei municipale Nr. 1054/1915 semintării de fag.

Cvantiul de lemne de fag ce se va vinde e estimat la 9978 metri cubici blane de foc.

Licitatiunea publică se va ținea în 29 Iulie a. c. la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Orlát.

Prețul de strigare e 14967 cor. Vadiul ce e a se depune e: 1500 cor. Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele închise e a se aclude vadiul în numărul ori în hârtii de valoare.

Condițiunile de licitațiune precum și de contract să pot vedea la primăria comunei Orlát precum și la curatoratul silvanal r. ung. cerc. Nagyzszen, Söuteza 7 în doarsul oarelor de oficiu.

Orlát în 2 Iulie 1916.

Primăria comunală.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. public, că subscrierul primesc în lucrare orice pictură în oleiu, în special bisericească: iconostase, orice icoane și cărimi lucrat. pe pânză, lemn zinc, eventual pe zid (păreț) etc. Cruci, prapori întregi, prasnicare etc. Cu rășiri, reparaturi și renouiri a tot felul de icoane, picturi și iconostase; — tot felul de aură până la cel mai fin aur veritabil. Cu prețurile cele mai moderate.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală, în Craion (Contte) și în oleiu. Pentru lucrările mele posed numeroase atezate de multuare.

Cerând sprijinul On. obște române, semnez

Cu toată stima:

Nicolae Baciu, pictor Agărbicium, Szászegerbegy (N.-k. m.)

Nr. 1328 1916

2431

Publicațiune.

Aducem la cunoștința publică, că începând din 8 I. c. în fiecare Sâmbătă se va ținea în comuna noastră și târg de vite.

Cu abatoro dela obiceiul din trecut se vor aduce spre vânzare tot felul de vite afară de cal.

Szerdahely (Mercurus) 3 Iulie 1916

Primăria comunală.

CAFEA

cu 50% mai ieftină decât la alții, având un gust plin de aromă, americană, potrită prin conținutul ei bogat și bun pentru a face economie, dimpreună cu zaharul trebuincios pentru ea. lifează în saculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapra

Export de cafea și teiu în Gălanta 528.

Prăvălie de închiriat.

În comuna Tălmăcel (Katalmács) se află un local de prăvălie de închiriat.

Localul e deplin aranjat cu mobilierul necesar.

Depărtarea del. Sibiu 22 km. dela gara Nagytalmács 4 km.

Reflectanții să se adreseze proprietăresei Paraschiya T. Tirsici Tălmăcel Nr. 10 p. u. Nagytalmács.

La compactoria

F. Neuzil, Pământul mic ce primesc fete lucrătoare.

Centrala de lână din țările coroanei ungare,

face de știre, că loc de adunat lână în orice cantitate fie cât de mică și de orice sortă, pentru vânzători e Dl Iakob Löwy Fleișchergasse Nr. 3 II. 4 în Sibiu (Nagyzszen).

Caut

2 băieți dela 13 ani în sus ca învățăcel la meseria de pelărie cu condițiuni favorabile. Ioan Bucșian pielar în Szeliaty.

Publicațiune.

Foști Coloni din comuna Șercăița va vinde prin licitație publică ce se va ținea în 16 Iulie a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală din Șercăița 18000 metri cubici lemn de fag.

Prețul strigării pentru un stâncin normal 7 cor. vadium are a depune la licitare suma de 4200 cor.

Doritorii de licita pot vedea condițiunile de licitare la președintele colonilor din Șercăița și oficiul silvanal din Șercăia.

Șercăița în luna Iunie 1916.

Foști coloni din Șercăița.

Un comis

(specializat în manufactură se preferă) află loc la Ioan Comșa & fu. Szeliaty (com Szeben).

Servitoare.

O familie bună, două persoane, nu departe de Sibiu, caută o servitoare, ori o femeie așezată, care să știe spăla și călea și să se priceapă și la bucătărie, Serviciu statornic. Intrebări, la Administrația Foli.

Aviz.

Petru Suciu născut din Șiria (Világos) caut un loc de vie de lucru și pentru grije de vii cine dorost se facă dino să-mi scrie Feldgass 8 Sibiu.

O fabrică de soda

(apă gazoasă) și de limonadă aproape nouă, complet aranjată; precum și 600 sticle pentru soda și 400 sticle pentru limonadă. să află de vânzare la Dumitru Băilă Szeliaty (Szeben m)

Lucrători

să caute pentru bereria din SADU.

Reflectanții să se adreseze la firma

Thomas Binder și fil

SIBIU, Jungvaldstrasse 7.

„FOAIA POPORULUI”

pe **CÂMPUL DE LUPTĂ**

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetăților noastre, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim meru.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de **5 luni** de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statornic prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altunde, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foia la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Moșie de exarândat.

In hotarul comunei Oroiu să-
cșișe — Székelyursaly,cott. Mu-
rș Turda — se află de exarândat
o moșie de circa 300 (treisute)
jugăre. Terminul de exarândare
icamna anului curent (1916) respec-
tively primăvara anului viitor (1917).

Cu amănunte servește:

văd. Carolina C. Codercea
Cluj. (Kolozsvár) Majális u. 1

Un cadet

rezcediat până la 30 Nov., caută
splicare la mașină sau conducător
la mai multe mașine de trierat sau
plag motorle. Adresa: I. Oancea,
Borossebes.

Vinderea la Grand Magazin

s'a început Luni în 19 Iunie 1916
în toate despărțămintele cu prețurile
cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, per-
dele albituri, creton, modă, um-
brele etc.

Eudovic Ferencz

croitor de bărbași
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stufe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbași stufe indigene
din cari se execută după măsură
cele mai moderne vestimente pre-
cum: Sacko, Jaquete și hai-
ne de salon, cu prețuri foarte
moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stufe pentru
pardisiuri și „Raglam”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asuprareverenzilor con-
fecționate în atelierul meu, imi per-
mit a atrage deosebita atențiune
z On. domni preoși și teologi ab-
solvenți. — In cazuri de ur-
gentă confecționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de artici
de uniformă, după prescripție cro-
itura cea mai nouă

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Ellsabetopol, Lugoș, Mediaș și Mureșosorheiu
Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrișuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **4-4 1/2 %**

după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încassări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

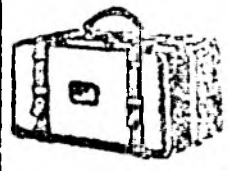
Direcțiunea.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odnătoară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Hellauergasse 45

Mașini foarte bogate în
părtoale, pentru curo-
tă, călărit, vânat,
sport și volaj, po-
dăși și procovă-
șuri partonocoși
bucetale solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzoși)
permanent la depozit.

Toute articolele din brânzele noastre și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerșare, se trimit franco.

Comanda prin postă se efectueșe prompt și conștențioș.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soțiriile
cele mai ieftine până la cele mai fine, copert-
foare (șoluri) de cai și cofere de călătoria.

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrila de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbruch
recomandă reprezentantul general

Sibiu. G. A. SCHNEIDER, Sibiu.
Telefon 147.

Sprilniți Industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșe“
Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atențiunea onoratului public
din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii,
dăme și bărbași.

Ghete cu zug din piele crepată Kr. 25—50
Prețul după cursul zilei.

1500 părechi de bocconci
cu prețul dela 45 cor până la
50 cor. lucrăși din materialul
cel mai bun pentru domni, mun-
citori și militari.

Ghete de copii Nr. 20—25 26—28, 29—34

K. 9—20 13—20 20—28

Ghete de dăme Nr. 35—42 de bărbași Nr. 39—47

K. 25—40 K. 30—60

Catslog nu dăm afară până după rășboiu.

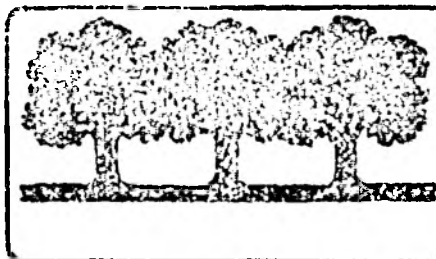
Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Accastă bere
e călătă și
se bea cu plă-
cere de toți
cari cunosc
atât la orașe
cât și la sate

Că berea
noastră e
foarte călăt-
tă se poate
vedea și de
acolo că cam-
părtorii se
înmulțesc
meru

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșe la spălătul rufelor!

Spălăți numai cu „Lavosin“.

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump,
timpul scump, adecă totul, ce face cheltueli și ostenele cu spălătul rufe-
lor, cruțăți, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat
pentru spălătul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. (cu „La-
vosin“ se spală rufele alb scilpitor numai cu apă lină (adecă dăbia căl-
dișoară), fără osteneală.

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rupe așa curând)
că, „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe mă-
năncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le
sădrențe.

„Lavosinul“ desintectează rufele și le dă și miros plăcut.
Spălătul rufelor cu „Lavosin“ e de 3 ori: mai ieștină, de cât
spălătul cu săpun și leșe.

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fil. și
ajunge pentru spălătul rufelor din 2 săptămăni dela
6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre
intrebuintarea Lavosinului se află pe dosă.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitaluri, sanatorii, iz-
ternate, asiluri de săraci, casărni, mănăștiri, spălătoria, băi etc.

„Lavosinul“ curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase
de lemn, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania.

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul callor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentați
scilpenti).